

Vybavuje:

Stella Hanzelová, ASŠSZ

sekretariat@sukromneskoly.sk

Tel.: +421 948 215 854

Vážený pán

Daniel Bútora
minister školstva, vedy, výskumu a športu SR
MŠVVaŠ SR
Stromová 1, 813 30 Bratislava

kami@minedu.sk

Bratislava, 27. august 2023

Vec: Žiadosť o urgentné riešenie situácie vzniknutej nerovným prístupom obcí k financovaniu voľnočasových aktivít detí v centrách voľného času (CVČ)

Vážený pán minister,

Obraciame sa na Vás s urgentnou žiadosťou o pomoc pri riešení vážnej situácie vo financovaní centier voľného času, ktorá vznikla ako následok novely zákona č. 596/2003 Z. z. po jeho novele zákonom č. 507/2021 Z. z.

Novela dostatočne nezohľadnila všetky možné situácie a CVČ dostala do reálneho existenčného ohrozenia. Takmer 2 500 obcí, na území ktorých nemá sídlo žiadne CVČ totiž nemá povinnosť financovať voľnočasové aktivity svojich občanov v CVČ mimo svojho územia a to napriek tomu, že na tento účel financie od štátu dostali.

Nedostatočná účelová viazanosť spôsobuje, že sa financie k deťom vo veľkej miere nedostávajú, čo v ostatnom období potvrdila aj aplikačná prax. Obce sa pri rozhodovaní o poskytovaní finančných prostriedkov zriaďovateľom CVČ (nielen súkromným a cirkevným, ale aj verejným) odvolávajú na stanovisko poskytnuté Ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR z 31.05. 2022 č. j. 2022/12084:2-A1800: „Ak ide o dieťa centra voľného času vo veku od 5 do 15 rokov, ktoré má trvalý pobyt v inej obci ako v obci, v ktorej navštevuje príslušné centrum voľného času (bez ohľadu na zriaďovateľa) obec môže poskytnúť na toto dieťa zriaďovateľovi centra voľného času zriadeného na území inej obci finančné prostriedky, avšak nie je to jej povinnosťou.“¹

¹ List dostupný online:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwj_2drdpuyAAxW2SfEDHfE8C8EQFnoECBcQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.zmos.sk%2Fdownload_file_f.php%3Fid%3D1693911&usg=AOvVaw24wAZAm1LaStnmNjBkr8IO&opi=89978449 usmernenie_ministerstvo_skolstva-2.pdf

V roku 2022 navštevovalo CVČ 128 573 detí, čo je 20,1 % z celkového počtu 639 303 detí vo veku 5 - 15 rokov. CVČ, ktoré im poskytnú svoje služby, majú sídlo v 263 obciach, čo je len 9 % z celkového počtu 2 927 obcí na Slovensku. Novela zákona teda spôsobuje, že sa financie pre 431 CVČ v 263 obciach môžu stratiť v ostatných cca 2 500 obciach, ktoré CVČ na svojom území vôbec nemajú.

Deti pochádzajúce z obce, kde CVČ nemá sídlo, využívajú hojne možnosť návštevy najbližšieho CVČ v niektorej z okolitých obcí. Všetky tieto deti sa vo financovaní dostávajú do legislatívnej medzery, kedy ich vlastná obec na ne financie nedostane, avšak nemusí ich následne poslať centru, ktoré dieťa navštevuje. Systém tak vytvára dve kategórie obcí:

1. **obec, na území ktorej CVČ má sídlo (263 obcí, tj. 9 %) - financie od štátu na voľnočasové aktivity dostane a musí** v súlade s platnou legislatívou financovať aktivity len pre deti s trvalým pobytom na jej území (obec však nemusí prispievať na svoje dieťa v CVČ so sídlom v inej obci);
2. **obec, na území ktorej CVČ nemá sídlo (2 489 obcí, tj. 91 %) - financie od štátu na voľnočasové aktivity dostane, no nemusí** súlade s platnou legislatívou financovať aktivity pre deti s trvalým pobytom na jej území, ak navštevujú CVČ v susednej obci.

Vnímame ekonomicky nelichotivú situáciu obcí, no tiež to, že financie na voľnočasové aktivity im štát poskytuje a odmietnutie financovania CVČ z ich strany ohrozuje existenciu voľnočasových aktivít a negatívne zasahuje deti, ktorým je táto služba určená. Dôsledkom toho už v školskom roku 2022/2023 časť CVČ vyrovnávala diskrimináciu časti detí z vlastných zdrojov, čo v ďalšom školskom roku zrejme nedokáže.

Z pohľadu financovania (príspevok štátu na mzdy a prevádzku) CVČ rieši tri kategórie detí:

1. deti, na ktoré obec finančne prispieva, lebo majú trvalý pobyt v obci, kde má CVČ sídlo;
2. deti, na ktoré obec finančne prispieva, keď navštevujú CVČ so sídlom v inej obci;
3. deti, na ktoré obec finančne neprispieva, keď navštevujú CVČ so sídlom v inej obci;

Od septembra, kedy dochádza k povinnému navýšeniu platov (bez navýšenia financií formou dohodovacích konaní, pretože ide o financovanie cez podielové dane), **CVČ tieto deti buď neprijmú, alebo budú musieť od rodičov požadovať vyšší poplatok, čo sa môže prejaviť v nespokojnosti rodičov a následne** (úbytkom detí kvôli zvýšenému poplatku) **zánikom desiatok CVČ kvôli nedostatku financií.**

Vážený pán minister,

očakávame, že záujmové vzdelávanie detí bude aj v tomto školskom roku na okraji záujmu mnohých obcí. Nefinancovaním voľnočasových aktivít svojich detí v CVČ na území inej obce **spôsobia ich diskrimináciu v porovnaní s deťmi**, ktorým obce financie na voľnočasové aktivity poskytnú. Zistenia CVTI SR v Analýze činnosti centier voľného času už v predkoronovom roku potvrdili, že: **“niektoré centrá voľného času museli v roku 2019 obmedziť svoju činnosť, pričom predpokladáme, že tieto zmeny úzko súvisia najmä s ich nepriaznivou finančnou situáciou”.**²

Vzniknutá situácia si podľa nášho názoru vyžaduje **úpravu legislatívy, aby každá obec bola zaviazaná financovať voľnočasové aktivity detí s trvalým pobytom na svojom území** v CVČ bez ohľadu na to, v ktorej obci ho navštevuje, pretože tieto financie jej štát poskytol. Sme si vedomí toho, že v tomto

² CVTI SR: Analýza činnosti centier voľného času za rok 2019. Dostupné online: [2019_cvc_analyza.pdf \(cvtisr.sk\)](https://www.cvtisr.sk/2019_cvc_analyza.pdf)

období nie je možné prijímať legislatívne zmeny, preto žiadame aspoň o spustenie procesu a prípravu tejto zmeny.

V tomto okamihu, ešte pred začiatkom nového šk. roka, urgentne žiadame o:

- **vydanie usmernenia pre CVČ k postupu prijímania detí do záujmových útvarov od septembra 2023** v prípade, ak má dieťa trvalý pobyt v obci, ktorá na toto dieťa odmieta poslať finančné prostriedky a v usmernení jednoznačne vysvetliť, či má zriaďovateľ v takom prípade možnosť:
 - o vydať rozhodnutie o neprijatí dieťaťa do záujmového útvaru s odôvodnením, že obec, v ktorom má dieťa trvalý pobyt už v predchádzajúcom období odmietla poskytnúť finančný príspevok na pokrytie jeho záujmovej činnosti v CVČ;
 - o požadovať od zákonných zástupcov pred schválením žiadosti o prijatie kompenzačný finančný príspevok za neposkytnutie dotácie zo strany obce, v ktorej má dieťa trvalý pobyt.

Prosím, využite všetky Vaše možnosti na udržanie voľnočasových aktivít detí minimálne v súčasnom rozsahu. Po dvoch náročných rokoch izolácie od rovesníkov spôsobených zatvorením škôl potrebujú zmysluplné využitie voľného času pod odborným vedením, ktoré MŠVVaŠ SR sieťou svojich CVČ garantuje. CVČ poskytujú výchovno-vzdelávaciu činnosť formou rozvoja záujmov detí a mládeže, vrátane záujmovej, rekreačnej a športovej činnosti a implementujú prioritné úlohy Stratégie SR pre mládež na roky 2014-2020³.

S úctou

Mgr. Miroslav Čurlík
viceprezident
**Asociácia evanjelických
škôl Slovenska**

Mgr. art. Eva Ohraďanová, ArtD.
prezidentka
**Asociácia súkromných škôl
a školských zariadení**

Mgr Daniel Masarovič
prezident
**Združenie katolíckych
škôl Slovenska**

Príloha: Základné fakty o CVČ

³ Stratégia SR pre mládež na roky 2014-2020. Dostupné online: [3889_strategia_pre_mladez.pdf \(minedu.sk\)](https://www.minedu.sk/strategie/3889-strategia-pre-mladez.pdf)

Fakty o centrách voľného času

- Štát spravodlivo prispieva priamo obciam na voľnočasové aktivity pre každé dieťa vo veku od 5 – 15 rokov s trvalým pobytom na jej území (pre deti nad 15 rokov financie poskytuje VÚC).
- V roku 2022 navštevovalo **128 573 detí (20,1 %** z celkového počtu 639 303 detí vo veku od 5 - 15 rokov) **431 CVČ v 263 obciach (9 %** z celkového počtu 2 927 obcí).
- Financie dostáva aj 2 489 obcí, kde CVČ nemá sídlo a **súčasná legislatíva tieto obce nezaväzuje poslať tieto financie za deťmi, ktoré navštevujú CVČ v inej/susednej obci**, pretože nie sú účelovo viazané a podliehajú rôznym vplyvom⁴.
- Z Analýzy činnosti centier voľného času (CVTI SR) vyplýva, že už pred koronakrízou mali CVČ nedostatok financií: *“Prezentované zistenia potvrdili, že **niektoré centrá voľného času museli v roku 2019 obmedziť svoju činnosť, pričom predpokladáme, že tieto zmeny úzko súvisia najmä s ich nepriaznivou finančnou situáciou**”.*
- Financovanie z podielových daní prostredníctvom originálnych kompetencií miest a obcí **nie je dostatočne účelovo viazané** (v ostatných rokoch naň mali dopad napr. koronakríza, vojna na Ukrajine, energetická kríza...).
- CVČ riadené ďalšími predpismi mali ďalšie výdavky (povinné odmeňovanie v roku 2022, zvyšovanie plátov v januári a septembri 2023) **bez možnosti dohodovacích konaní a následného dofinancovania**.
- Usmernenie ministra školstva B. Gröhlinga z 31. 05. 2022 č. j. 2022/12084:2-A1800: *„Ak ide o dieťa centra voľného času vo veku od 5 do 15 rokov, ktoré má trvalý pobyt v inej obci ako v obci, v ktorej navštevuje príslušné centrum voľného času (bez ohľadu na zriaďovateľa) **obec môže poskytnúť na toto dieťa zriaďovateľovi centra voľného času zriadeného na území inej obci finančné prostriedky, avšak nie je to jej povinnosťou**.”*⁵ ktorým sa začínajú riadiť obce: pri žiadosti o poskytnutie dotácií zriaďovateľov CVČ.

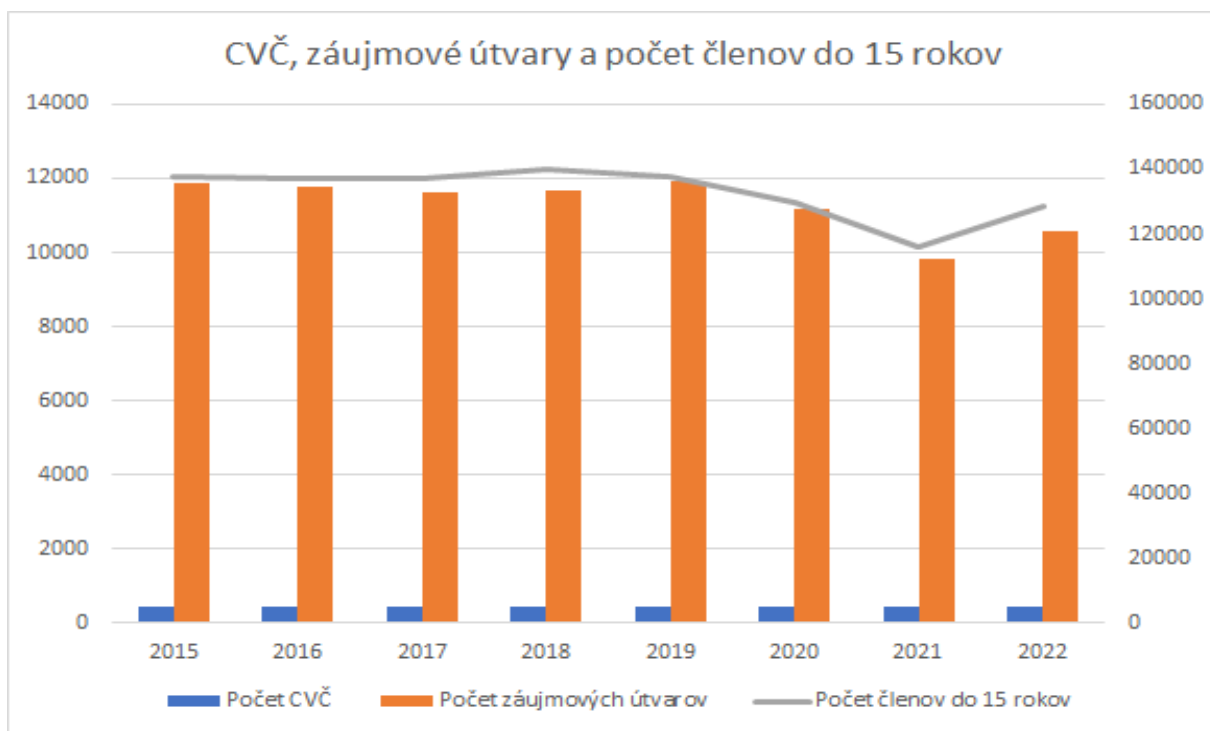
⁴ Napr.: *“Materské školy sú financované z podielových daní prostredníctvom originálnych kompetencií miest a obcí. Tieto prostriedky však nie sú účelovo viazané. Zároveň sú náchylné na zmeny v ekonomickom cykle, čo ukazuje aj pandémia COVID19. Vo výsledku tak dochádza k variabilite výdavkov na dieťa v predprimárnom vzdelávaní v závislosti od zriaďovateľa ako aj v čase.”* In: **Plán obnovy cestovná mapa k lepšiemu Slovensku**, str. 231. Dostupné na internete: [kompletny-plan-obnovy.pdf \(planobnovy.sk\)](https://www.planobnovy.sk/kompletny-plan-obnovy.pdf)

⁵ List dostupný online:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewj_2drdpuyAAxW2SfEDHfE8C8EQFnoECBcQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.zmos.sk%2Fdownload_file_f.php%3Fid%3D1693911&usq=A0vVaw24wAZAm1LaStnmNjBkr8IO&opi=89978449 usmernenie_ministerstvo_skolstva-2.pdf

V roku 2022 navštevovalo CVČ 128 573 členov, čo je 20,1 % celkového počtu 639 303 detí vo veku od 5 - 15 rokov. Nižšie uvedený graf obsahuje údaje len o členoch CVČ do 15 rokov:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ⁶	2022 ⁷
Počet CVČ	454	451	469	444	447	461	455	442
Počet záujm. útvarov	11 870	11 766	11 646	11 695	11 905	11 174	9 831	10 552
Počet členov do 15 rokov	137 804	137 250	137 218	140 013	137 791	129 751	116 158	128 573
Počet členov nad 15 rokov	35 824	33 953	37 673	36 714	36 606	32 762	27 564	27 190
Počet členov spolu	173 628	171 203	174 891	176 727	174 397	162 513	143 722	155 763

Zdroj: ASŠSZ na základe výkazov ŠKOL 15-01⁸

⁶ Evidenčný počet členov CVČ v roku 2021 bol 130 648. (Výkaz Škol (MŠVVaŠ SR) 15-01 od roku 2021 zverejňuje aj evidenčný počet členov - každý člen sa započítava iba jedenkrát, bez ohľadu na to, koľko oddelení navštevuje. Dostupné online: https://www.minedu.sk/data/files/11707_15-01.pdf

⁷ Evidenčný počet členov CVČ v roku 2022 bol 139 721. Dostupné online: [11753_15-01.pdf \(minedu.sk\)](https://www.minedu.sk/data/files/11753_15-01.pdf)

⁸ Výkazy ŠKOL 15-01 o zariadení určenom na voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže (jednotlivo za roky 2016-2022) Dostupné na internete: [11753_15-01.pdf \(minedu.sk\)](https://www.minedu.sk/data/files/11753_15-01.pdf) (2022), https://www.minedu.sk/data/files/11707_15-01.pdf (2021), https://www.minedu.sk/data/files/10399_v15-01.pdf (2020), https://www.minedu.sk/data/files/9298_skol_15-01.pdf (2019), https://www.minedu.sk/data/files/7806_sv15-01_18.pdf (2018), https://www.minedu.sk/data/files/7625_sv15_sr.pdf (2017), <https://www.minedu.sk/data/files/6582.pdf> (2016), <https://www.minedu.sk/data/files/5583.pdf> (2015)